

PIROSKA ÖSTLIN

Directora europea de Vulnerabilitat de l'OMS

Salut Piroška Östlin (Pócsmegyer, Hongria, 1954) és directora a Europa de Vulnerabilitat i Salut de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Ha estat consultora de les principals organitzacions de Sanitat i professora de la Universitat d'Estocolm

“L'esperança de vida dels gitanos és entre 10 i 12 anys més curta”

CRISTIAN
SEGURA

Piroška Östlin va visitar Barcelona per participar en una conferència a la Casa Àsia sobre salut i immigració. El seu discurs és metòdic i políticament correcte. Només s'altera, fins i tot plora, quan li explico les opinions de Teresa Forcadell i quan em relata casos de discriminació dels gitanos al seu país natal, Hongria.

¿L'OMS considera un risc per a la salut ciutadana les retallades que s'estan produint en sanitat?

En situacions de crisi es realitzen retallades en el sector sanitari públic i això té conseqüències negatives a llarg termini per al desenvolupament de la salut. Els grups més vulnerables són els primers que pateixen per les retallades. Si, per exemple, s'introdueix un copagament, ho pateixen els sectors més pobres, sobretot la immigració.

En una conferència del 2011 vostè va presentar unes dades segons les quals Espanya és el cinquè país de la UE amb les pitjors dades de pobresa infantil.

En tots els estats, fins i tot en els més desenvolupats, trobem desigualtats en sanitat. De pobresa infantil també en trobes arreu, tot i que s'entén de manera diferent segons el país. Les polítiques públiques són determinants per combatre-la. Amb una gestió social i econòmica adequada pots reduir-la. Es tracta de la manera com distribueixes els teus recursos, sobretot en els primers anys d'infància, el moment més sensible de la vida, en què es determina el teu futur.

Provoca vertigen pensar que en aquest inici de la vida quedem determinats per sempre.

Fins i tot quedes marcat quan la mare està embarassada. Per això és fonamental un adequat tractament sanitari durant l'embaràs i en el naixement, i la vacunació del nadó. Després és clau crear un bon sistema escolar però també enfortir la institució familiar, perquè tingui necessitats bàsiques com la nutrició cobertes.

Recentment vaig llegir un article sobre la problemàtica de les dones musulmanes que pateixen càncer de mama perquè no volen anar al ginecòleg a fer-se els controls necessaris. ¿És un problema massiu o només es tracta d'excepcions?

Els estudis que he vist confirmen que la visita al metge per fer-se revisions és menys freqüent en certs grups d'immigrants si es compara amb els ciutadans nacionals. Les raons poden ser les barreres culturals, les dones musulmanes potser no volen ser tractades per homes ginecòlegs; en aquest cas hauríem de ser comprensius. També podria ser que algunes dones immigrants no puguin anar al metge per falta de recursos econòmics; també pot ser

que no tinguin la noció que poden fer-se aquests controls.

¿Podria oferir-nos dades que exemplifiquin aquest problema?

A Holanda es van publicar unes dades segons les quals, si no ho recordo malament, un 80% de les dones nacionals es feien les revisions periòdiques del càncer de mama. En canvi, entre les dones turques o marroquines era només d'un 50%.

¿Amb la crisi hi ha risc que tornin malalties vinculades a la pobresa, com la tuberculosi?

Sempre hem d'estar alerta. Sens dubte la tuberculosi és una malaltia relacionada amb la pobresa però també tenim el problema de la farmacoresistència de certs virus. La sida està augmentant, sobretot a l'est d'Europa, i hi ha risc de brots de malalties per falta d'atenció. Mantenir alts els nivells de vacunació és crucial.

A Catalunya hi ha un personatge cèlebre, la monja Teresa Forcadell, per fer proclames contra certes vacunes; fins i tot diu que darrere de segons quines malalties hi ha la mà negra de les farmacèutiques.

De debò? Prefereixo no comentar-ho. L'OMS busca evidències científiques i fa recomanacions a partir d'aquestes evidències.

El principal projecte de l'OMS per a Europa és el programa Salut 2020. Com explicaria a un ciutadà com influirà això en la seva vida?

Es tracta d'intentar crear un marc d'acció en salut perquè cada país millori els seus serveis sanitaris. Recomanar als països que apliquin els nostres consells.

De vegades tinc la sensació que els alts funcionaris com vostè han perdut contacte amb el ciutadà.

Això seria un desastre. Per entendre el que passa... Miri, jo he treballat a l'Índia, la Xina i Moçambic. Li explicaré una història sobre el meu treball de camp a Hongria. Els polítics d'un municipi em van dir que els nens gitanos no anaven a l'escola perquè els pares no volien que hi anessin. Però després vaig anar a la comunitat gitana i vaig descobrir que el seu poblament era a quilòmetres de l'escola i que no els deixaven pujar a l'autobús perquè el conductor deia que anaven bruts, perquè plovia i portaven els peus bruts de fang.

¿La situació dels gitanos a Espanya també és preocupant?

I tant. Pensi que a Europa l'esperança de vida dels gitanos és entre 10 i 12 anys més curta que la de la resta de ciutadans. Els gitanos sovint estan discriminats per raons socials. En moltes societats europees, en el camp escolar, de salut, d'alimentació i de vivenda, els gitanos afronten enormes murs de marginació. —

Puriska Östlinu alerta que les retallades o el copagament sanitari acaben afectant la salut de la població més pobre. FRANCESC MELCION

unes
persones

ELS
MEUS
PARES

una
cantant

LADY
GAGA

una
pel·lícula

'MAMMA
MIA'